

**Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti**

"Təsdiq edirəm:"
Tədrisi məsələləri üzrə
prorektor vəzifəsini icra edən

dos Z. I. Məmmədov
" 07 " "yanvar" 2026-cı il

İxtisasın şifri və adı: 7006016 İnformasiya texnologiyaları

İxtisaslaşmanın adı: İdarəetmədə informasiya sistemləri

Fakültə: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər.

I. Fənn haqqında məlumat: İnformasiya texnologiyalarının müasir problemləri *Program Qərbi Kaspi Universiteti Fakültə Elmi Şurasının 2022-cü il tarixli iclasının 1 sayılı protok ilə təsdiq olunmuşdur.*

Kodu: MUMF-B01

Tədris ili: I tədris ili, (2025-2026) Semestr: II

Tədris yükü: Auditoriya saati 30 (15 saat mühazirə, 15 saat seminar məşqələ)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: prof. Ədalət Kərim oğlu Kərimov

Məsləhət saati: IV gün saat 15³⁰

E-mail ünvanı: adalat_kerim@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhər Fizuli 170 a Tədris korpusu,

III. Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1. Kompüter və informasiya-kommunikasiya texnologiyaları:
N.Allahverdiyeva, M.Namazov-Bakı 2012
2. İnformatika, S.Q.Kərimov, S.B.Həbibullayev, T.I.Ibrahimzadə -Bakı-2011
3. Mühazirə konspekt materialları.
4. https://az.wikipedia.org/wiki/%C4%B0nformasiya_tehnologiyalar%C4%B1
5. İnformasiya sistemləri və verilənlər bazası, M.İsayev, L.Mahmudbəyli, F.Qurabnov ,
Bakı 2019
6. Kitabxana-İnformasiya texnologiyaları, Xəlil İsmayılov, Bakı-2009

IV. Prekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən, "Kompüter mühəndisliyinin əsasları", "Kompüterin tətbiqi nəzəriyyəsinin əsasları", fənlərinin tədrisi vacibdir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri: Fəndə kompüter mühəndisliyinin müasir problemlərindən, kompüter texnikasının inkişafından, təhlükəsizliyindən, kompüter şəbəkələrindən və bir sıra məsələlərdən bəhs olunur. Fənnin tədrisində əsas məqsəd magistratura tələbələrinə elmi və texniki fəlsəfi problemləri- elmi layihələrin, diplom və dissertasiya işlərinin uğurlu hazırlanmasına dair biliklərə yiyələnməsinə, elmi işləri yerinə yetirmək metodikasını öyrətməkdən ibarətdir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq

7	Mövzu № 7. Kompüter təhlükəsizliyi, problemləri və inkişaf tarixi Plan: 1 İnformasiya təhlükəsizliyinin əsas istiqamətləri və baza prinsipləri 2 İnformasiya təhlükəsizliyinin təmin olunmasının metod və vasitləri 3 Lokal və uzaq məsədə tərləşən kompüter sistemlərinə edilən hücumların tipik növləri 4 İnformasiya mühafizəsinin aparat-proqram metodları Mənbə: 1,2,3	2	2	
8	İnformasiya sistemləri və verilənlər bazasının idarəetmə sistemləri. İntellektual texnologiyalar və sistemlər. Plan: 1. İnformasiya sistemləri və verilənlər bazasının idarəetmə sistemləri onların rolu və problemləri 2 İntellektual texnologiyalar və sistemlər.	1	1	
	Cəmi	30		

XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisinin sonunda tələbələr " İnformasiya ixtisas sahəsinin müasir problemləri " kursundan müəyyən biliklərə malik olmalı, o cümlədən fənn haqqında nəzəri və praktik şəkildə fikirlərini əsaslandırmağı bacarmalıdırlar.

XII.Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

İnformasiya texnologiyasının müasir problemləri fənnindən magistrantlar aşağıda göstərilən tədris və öyrənilmə mötədlərini mənimsəməlidirlər

-mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar

-təqdimat və müzakirə

-debat

-müstəqil iş/araşdırma

XIII.Fənn üzrə təlimin nəticələri:

FTN 1.İnformasiya və informasiya texnologiyası anlayışı.

FTN 2. Yeni informasiya texnologiyaları haqqında ümumi məlumat

FTN 3.İnformasiya texnologiyasının iyerarxik strukturunun mənimsənilməsi

FTN 4.İnformasiya təhlükəsizliyinin təmin olunmasının metod və vasitlərinin öyrənilməsi

FTN 5.İnformasiya sistemləri və verilənlər bazasının idarəetmə sistemləri onların rolu və problemləri.

FTN 6.İnformasiya mühafizəsinin aparat-proqram metodları

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Birinci kollektiv sualları.

1. İnformasiya və informasiya texnologiyası anlayışı.
2. İnformasiya texnologiyasının məzmunu, tarixi və məqsədi
3. İnformasiya texnologiyalarının xüsusiyyətləri, növləri
4. Verilənlərin emal texnologiyası

- İdarəetmənin informasiya təminatı texnologiyası
Mövqeyli və mövqeysiz say sistemləri. Ədədlərin bir say sistemindən digər say sistemində çevrilməsi
Verilənlərin kompüterdə təsvir olunması
Mənfi ədədlərin xüsusi kodlaşdırılması
Informasiyanın miqdarının ölçü vahidləri və informasiyanın kodlaşdırılması
10. Yeni informasiya texnologiyaları haqqında ümumi məlumat

İkinci kollektiv sualları.

1. Kompüter şəbəkələri haqqında ümumi məlumat
2. Kompüter şəbəkələrində istifadə olunan texnologiyalar və avadanlıqlar
3. Lokal kompüter şəbəkəsi.
4. Açıq sistemlərin qarşılıqlı əlaqə modeli. Qlobal kompüter şəbəkələri
5. Informasiya texnologiyalarının texniki vasitələri
6. Informasiya texnologiyalarının proqram vasitələri
7. Informasiya texnologiyalarının rəqlamentləri
8. Informasiya məhsulları və xidmətləri anlayışları. Informasiya məhsulları və xidmətlərinin tələbatçılıq xüsusiyyətləri
9. Informasiya məhsulları və xidmətlərinin təsnifatı
10. Informasiya təhlükəsizliyinin əsas istiqamətləri və baza prinsipləri, onun təmin olunmasının metod və vasitələri

XVI. İmtahan sualları:

1. Informasiya və informasiya texnologiyası anlayışı.
2. Informasiya texnologiyasının məzmunu, tarixi və məqsədi
3. Informasiya texnologiyalarının xüsusiyyətləri, növləri
4. Verilənlərin emal texnologiyası
5. İdarəetmənin informasiya təminatı texnologiyası
6. Mövqeyli və mövqeysiz say sistemləri
7. Ədədlərin bir say sistemindən digər say sistemində çevrilməsi
8. Verilənlərin kompüterdə təsvir olunması
9. Mənfi ədədlərin xüsusi kodlaşdırılması
10. Informasiyanın miqdarının ölçü vahidləri və informasiyanın kodlaşdırılması
11. Yeni informasiya texnologiyaları haqqında ümumi məlumat
12. Yeni informasiya texnologiyalarının əsas xüsusiyyətləri və prinsipləri
13. Informasiya texnologiyasının iyerarxik strukturu
14. Kompüter şəbəkələri haqqında ümumi məlumat
15. Kompüter şəbəkələrində istifadə olunan texnologiyalar və avadanlıqlar
16. Lokal kompüter şəbəkəsi
17. Açıq sistemlərin qarşılıqlı əlaqə modeli
18. Qlobal kompüter şəbəkələri
19. Informasiya texnologiyalarının texniki vasitələri
20. Informasiya texnologiyalarının proqram vasitələri
21. Informasiya texnologiyalarının rəqlamentləri
22. Informasiya məhsulları və xidmətləri anlayışları
23. Informasiya məhsulları və xidmətlərinin tələbatçılıq xüsusiyyətləri
24. Informasiya məhsulları və xidmətlərinin təsnifatı
25. Informasiya təhlükəsizliyinin əsas istiqamətləri və baza prinsipləri
26. Informasiya təhlükəsizliyinin təmin olunmasının metod və vasitələri

27. Lokal və uzaq məsədə yerləşən komputer sistemlərinə edilən hücumların tipik növləri
28. İnformasiya mühafizəsinin aparat-proqram metodları
29. İnformasiya sistemləri və verilənlər bazasının idarəetmə sistemləri onların rolu və problemləri
30. İntellektual texnologiyalar və sistemlər.

« İnformasiya texnologiyalarının müasir problemləri » fənni silabusu 7006016 « İnformasiya texnologiyaları » ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus « Texnologiya və texniki elmlər » kafedrasında müzakirə edilərək təsdiq edilmişdir. (07.01.2026-cı il protokol № 5).

Kafedra müdri:

dos. R.F. Əliyev

Fənn müəllimi:

prof. Ə.K. Kərimov